

[Malchau.]

delse gerne gøre opmærksom paa, at hele dette Spørgsmaal ogsaa kan ses under en anden Synsvinkel, nemlig den, at det ikke saa meget er en Pligt, i hvert Fald ikke alene en Pligt, det er ogsaa en Ret at aftjene sin Værnepligt og forrette Militærtjeneste, og at der meget let kan være Tilfælde, hvor man ligefrem ikke ønsker, at den paagældende skal gøre Militærtjeneste. Jeg minder saaledes om Bestemmelsen i § 6 i Straffelovstillægget af 1. Juni 1945, hvorefter Tab af almen Tillid ogsaa omfatter Fortabelse af Ret til at gøre Militærtjeneste. Der kan ogsaa forekomme andre Tilfælde, hvor det kan tænkes, at de paagældende er uønskede inden for Hær, Flaade eller Luftvaaben. Jeg er naturligvis fuldstændig klar over, at der i Lovforslaget kun er Tale om saadanne, som er blevet tvunget til at gøre tysk Krigstjeneste, medens de andre, som jeg omtalte, er frivillige og derfor falder ind under Straffelovstillæggets Bestemmelser.

At der ogsaa gives Danske, som under Krigen har opholdt sig paa Færøerne, paa Grønland eller i Udlandet, eller som i længere Tid har været arresteret hos Tyskerne eller har levet under Jorden, Adgang til, dersom de ønsker det, at opnaa Fritagelse for Aftjening af Værnepligten som nævnt i Lovforslagets § 1, Stk. 2, kan jeg tiltræde. Det gælder ikke mindst Søfolkene. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, men en Kendsgerning er det, at vore mange Søfolk ude, om end under ganske særlige Omstændigheder, faktisk under Krigen har aftjent deres Værnepligt saa godt som nogen Soldat og derved gjort deres Borgerpligt og tjent deres Lands Interesser paa en Maade, der fortjener al Anerkendelse og Paaskønnelse. Søfolkene har under Krigen indtaget en Særstilling. Ca. 10 pCt. af alle danske søfarende har da ogsaa mistet Livet under Krigen ved Udførelsen af deres farlige Gerning, og jeg synes, at deres hele Forhold berettiger dem til ikke alene at nævnes i Bemærkningerne, men ogsaa i selve Lovforslagets Tekst. Men om dette og andre Spørgsmaal kan der naturligvis forhandles i det Udvalg, som nu er bebudet nedsat, og jeg skal derfor for nærværende indskrænke mig til paa mit Partis Vegne at tilsige vor Støtte til Lovforslagets Gennemførelse i det høje Ting.

Oluf Johansen: Jeg finder det foreliggende Lovforslag rimeligt og kan paa mit Partis Vegne anbefale det til Gennemførelse. Naar jeg skal sige et Par Ord om Lovfor-

slaget, vil jeg straks fremhæve, at af de i § 1, Stk. 1, nævnte Personer, der har udført deres Værnepligt under Ophold i fremmed Magts Tjeneste under Krigen, omfatter vore Tanker først og fremmest dem, der har aftjent deres Værnepligt hos en os venligt-sindet Magt, hvis Sejr vi saa hen til med Forventning. Over for dem, der har taget Del i den Kamp, har vi paa forskellig Maade udtrykt vor Taknemmelighed; ved dette Lovforslag yder vi dem yderligere en rimelig Anerkendelse og udfører en Retfærdighedshandling over for dem.

Men Lovforslaget rækker videre. Det drejer sig ogsaa om værnepligtige, der har haft Ophold paa Færøerne eller Grønland, og som under dette Ophold paa Grund af Danmarks Besættelse ikke har kunnet komme hjem og aftjene deres Værnepligt. Det samme gælder Søfolk, som har været ude af Stand til at komme hjem, og som — der er jeg enig med det ærede Medlem Hr. Malchau — har udført en Gerning for Landet, som man fuldt ud maa anerkende.

Lovforslaget tager Sigte paa saavel Førsteindkaldelser som Genindkaldelser, og det gælder for saavel militær Tjenestepligt som civilt Arbejde. Fritagelsen gives efter Ansøgning og meddeles efter Forhandling mellem Indenrigsministeren og Forsvarsministeren. Det fritager ikke for at møde paa Session. Jeg formoder, at de paagældende skal fremsætte deres Begæring ved Møde paa Session.

Lovforslaget er lille af Tekst, men det kan godt alligevel dreje sig om en hel Masse Menneskers Interesser. Det er et vidt foregnet Felt, det dækker over, og vi maa regne med, at der i de Afgørelser, der træffes de to Ministerier imellem, tages det fornødne Hensyn til Ansøgerne, saa at man udefra kan regne med fuld Tryghed i Afgørelserne.

Jeg hører, der er Ønsker om, at Lovforslaget gøres til Genstand for en kort Udvalgsbehandling. Det ser jeg meget gerne, idet mit Parti finder, at Rigsdagen ved Behandlingen af et Forslag som dette, der giver de to Ministre en saa stor Beføjelse, har Pligt til i et Udvalg at forhandle med den højtærede Indenrigsminister om de Retningslinier, man agter at følge. Det drejer sig jo om Mandskab, der ikke har kunnet gøre Tjeneste i tidligere Aar, og som nu efter Loven skulde træde ind i Militærtjeneste og derved tilføre den Styrke, der er i Øjeblikket, et Plus. Men man maa vel regne med, at de Fritagelser, som der her er Tale om, ikke vil medføre, at Styrken nedsættes, men at Pligten flyttes fra nogle Borgere